
HOMMAGE PROFESORICI BOSILJKI PASKA

*Profesorica iz plejade priznatih stručnjaka varaždinske Gimnazije i hrvatske književnosti**

Josip Matečak, Varaždin

Teško možemo u posljednjih pedeset godina rada i djelovanja u povjesnici varaždinske Gimnazije pronaći osobu čiji bi i sam spomen imena bio, tako čvrsto, gotovo do simbola, vezan uz tu ustanovu kao što je ime profesorice Bosiljke Paska. Ona je svojim životnim putom, profesinalnim radom i svojom ljudskom osobnošću vezana uz svoju i našu školu kao rijetko koji drugi profesor u novijoj povijesti ove vrijedne obrazovne ustanove. Rođena i odgajana u obitelji u kojoj je već u najranijem razdoblju svoga života imala uzor profesorskog poziva u liku svoga oca Franje Galinca, poznatog i priznatog profesora, pedagoga i znanstvenika koji je radio na varaždinskoj gimnaziji i kratko vrijeme bio i njezinim ravnateljem. Profesorica Paska je kao i njezin otac bila i učenicom i profesoricom na ovoj školi i ostavila neizbrisiv trag u njezinoj povijesti. Kao vrlo mlada profesorica s nepune dvadeset i tri godine života, nakon završetka Filozofskog fakulteta u Zagrebu (tada Mudroslovnog fakulteta), 1944. godine imenovana je profesorom Državne realne gimnazije u Varaždinu. Životni elan, entuzijazam, radost i ljubav prema radu s učenicima ubrzo je zamijenila životna kalvarija koja će ostaviti duboki trag na njezinoj duši. O tim danima samo je rijetkima znala pričati ne skrivajući pritom svoju bol, ali i ponos čovjeka koji zna u svojoj pat-

* *Hommage prof. Bosiljki Paska* upriličen je 29. listopada 2013. u prostoru višenamjenske dvorane Prve gimnazije Varaždin. Tu "posebnu večer za posebnu profesoricu" – prema uvodnim riječima ravnateljice Gimnazije Janje Banić, dipl. inf. - svečanu i sjetnu, s nostalgijom se prisjetivši bivše gimnazijske prof. hrvatskog jezika, organizirali su Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za znanstveni rad u Varaždinu, Ogranak Matice hrvatske u Varaždinu i Gimnazija. Govorili su prof. dr. sc. Dragutin Rosandić, prof. dr. sc. Joža Skok, mr. sc. Ernest Fišer, Josip Matečak, prof. Prve gimnazije Varaždin. Među ostalim, izložbu dokumenata iz dosjea Gimnazije - sjećanja kolegica na prijateljstvo s prof. Paska, prikupljene fotografije, Pristup Krležinim Baladama, članke iz novina i *Krležijane* gdje je prof. Paska dobila zasluženno mjesto - pripremile su profesorice i knjižničarke Jasminka Horvatić-Bedenik, Marinela Marčetić i prof. Vesna Novosel-Martinić. Izložba "Naša Bosiljka" bila je otvorena do 31.10.2013.

nji pronaći snage i vjere u bolje sutra. Nakon tri godine poniženja i trpljenja 1947. ponovno se vraća svojoj profesiji. Tadašnje vlasti, unatoč njezinim stručnim kvalifikacijama, koje su u to vrijeme bile rijetke, ne dozvoljavaju joj da se vrati u varaždinsku Gimnaziju već joj nude mjesto predavača na Industrijskoj školi i školi učenika u privredi "Varteks", potom u Tekstilnoj tehničkoj školi ne bi li je i na taj način degradirali kao stručnjaka i čovjeka. Sjećam se kako mi je u razgovoru o tim danima znala reći da nosi iz tog razdoblja, iako joj je bilo teško, lijepe i nezaboravne uspomene. Nakon devet godina rada i samozatajnosti, vraća se 1953. godine ponovno u II. žensku gimnaziju Varaždin (koja poslije postaje, spajanjem ženske i muške gimnazije, jedinstvena Gimnazija Varaždin) u kojoj ostaje do umirovljenja 1981. godine. U tom razdoblju profesorica Paska istaknula se kao vrstan stručnjak i metodičar, potvrdila svoje mjesto u plejadi velikih profesora varaždinske Gimnazije i stekla priznanje i poštovanje mnogih generacija učenika, njihovih roditelja i svojih kolega i suradnika.

Kao zaljubljenica u svoj predmet ona je sustavnim i predanim radom upoznavala mlade generacije s najljepšim stranicama svjetske i nacionalne povijesti književnosti. Ukazivala je na ljepotu pisane i govorene riječi, jednakim žarom otkrivajući učenicima civilizacijske dosege velikih naroda, ljepotu i snagu antičkog svijeta, ali i ljepotu i snagu hrvatske književnosti u njezinim sjajnim i blistavim vremenima kao i u tragičnim trenucima hrvatske povijesti i kulture kroz minule vjekove. Znala je na lijep, ali diskretan način dati do znanja svojim učenicima da moraju znati cijeniti i voljeti jezik i književnost svoga naroda, njegovu povijest i kulturu jer su to bitne odrednice nacionalnog identiteta, dostojanstva i ponosa. U tome je imala potporu svojih kolega i kolegica iz struke, mnogih kolega iz zbornice pa i učenika.

Njezine interpretacije književnih djela i približavanje učenicima likova iz svjetske i nacionalne književnosti još se i danas spominju među njezinim učenicima. Njezin odnos prema varaždinskoj Gimnaziji, ulozi joj i značenju u povijesti našeg grada i Hrvatske, zabilježen je u originalnom zvučnom zapisu njezina govora prigodom postavljanja ploče na zgradu Gimnazije 1990. godine, kada se ponovno vraća to ime školi, i to nakon razdoblja u kojem je to ime bilo administrativnim putem ukinuto.

Profesorica Paska je u svom radu primjenjivala visoke kriterije i zahtjeve koje je sama postavljala ispunjavajući svoje obveze odgovorno najprije prema sebi samoj, a onda i prema učenicima. Posebno priznanje među kolegama kao stručnjak i čovjek zaslužila je svojom samozatajnošću i vedrinom koja, unatoč težini života i događaja iz prošlosti, koji su se lomili na njezinom životnom putu, nije silazila s njezina lica. I poslije njezinog umirovljenja, koji smo je susretali i imali prilike razgovarati, učili smo od nje kako treba živjeti i raditi i da taj život bude sadržajan i ispunjen zadovoljstvom.